

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського
Навчально-науковий інститут філології та журналістики
Кафедра журналістики

Кваліфікаційна робота
Авторський журналістський проєкт «Kyiv.Business.War» (серія інтерв'ю)

Чирви Вікторії Олександрівни
студентки IV курсу, групи 061-206
спеціальність: 061 Журналістика
ступінь вищої освіти: БАКАЛАВР
Науковий керівник: Семенець Олена
Олександрівна,
доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри журналістики

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії: _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Київ — 2024

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
1.1 Обґрунтування проєкту	3
1.2 Теоретична база.....	4
1.3 Мета й завдання роботи	5
1.4 Джерела фактів.....	6
1.5 Технічні й програмні засоби	6
1.6 Сфера застосування.....	6
1.7 Структура журналістського проєкту	7
СПЕЦИФІКАЦІЯ	8
ВИСНОВКИ	9
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	11
ДОДАТКИ	13
АНОТАЦІЯ.....	19

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1 Обґрунтування проєкту

Цей проєкт є актуальним з декількох причин. По-перше, внаслідок повномасштабного вторгнення Росії на територію України тисячі українців переглянули свою сферу діяльності. Однак багато з них вирішили залишитися в українському бізнесі або навіть розвивати свої власні справи. Таким чином, інформація, яку я збрала у рамках свого дослідження та журналістських матеріалів, може допомогти більшій кількості людей, особливо тим, хто знаходиться за кордоном, дізнатися більше про українських підприємців. Вони зіткнулися з труднощами, але йдуть вперед і продовжують підтримувати нашу економіку. Це може надихнути інших, хто тимчасово відчуває безвихідь і не знає, куди рухатися далі.

Доцільність використання формату сайту для цього проєкту полягає в тому, що читачі можуть знайти всі інтерв'ю в зручному для себе місці, переглянути їх та отримати зворотній зв'язок.

Новизна проєкту полягає в тому, що він сконцентрований на актуальній інформації про українських підприємців, роботу, бізнес та труднощі, з якими зіткнулась значна частка українців. Вся інформація ретельно перевірена мною, адже всі інтерв'ю я брала в людей, яких знаю особисто. Також у популяризації актуальних тем та стимулюванні аудиторії ознайомитися із цією важливою темою більш ґрунтовно, а не поверхово, адже ця інформацію досить важко знайти в інших медіа. Окрім того, не менш важливим задумом було створити новий продукт, який би зумів спонукати українців до розвитку свого критичного мислення.

Ідейно-смісловим задумом мого проєкту є висвітлення життя та діяльності українських підприємців під час війни. Це не лише створить унікальний портрет сучасного підприємницького середовища в Україні, але й дозволить розкрити сутність їхньої боротьби та стійкості в умовах складнощів. Проєкт може

висвітлити глибокі аспекти впливу війни на бізнес, такі як економічні та політичні перешкоди, зміни в ринкових умовах, а також вплив на психологічний стан підприємців. Через історії успіху та випробування цих осіб можна донести до аудиторії важливість витримки, креативності та солідарності в умовах кризи.

1.2 Теоретична база

Проект «Kyiv.Business.War» передбачає підтримку українців та власників малих бізнесів, він є інноваційним дослідженням, спрямованим на вивчення впливу війни на бізнес-середовище в Україні через призму особистих історій та досвіду українців. Проект поєднує теоретичні концепції кризового управління, стресу та адаптації, а також теорію відновлення після кризи для глибшого розуміння та аналізу ситуації.

На початковому етапі розробки було вивчено характеристики необхідного технічного та програмного забезпечення для створення сайту. Було проаналізовано різноманітні джерела, включаючи статті, відеоінструкції та безкоштовні уроки на YouTube. Процес практичного втілення задуму розпочався з виконання простих завдань, таких як ознайомлення з інструментами та функціями програм і створення початкового шаблону сайту. Було прийнято рішення щодо назви проекту, його структури, вибору основних шрифтів, кольорів та графічних елементів. Далі були написані текстові матеріали, які було додано до проекту разом з візуальними компонентами.

Наступним етапом була побудова композиції та архітектури сайту, де було важливо дотримуватися вимог читабельності та естетичного оформлення. Застосування теоретичних підходів до кризового управління та адаптації дозволило проекту вирішити важливу проблему вивчення впливу конфлікту на підприємницьку діяльність та формування знань та стратегій для ефективного управління бізнесом в умовах нестабільності.

Далі я зайнялась пошуком героїв для мого дослідження. Це був досить кропіткий етап роботи, адже багато хто перебуває за межами країни, тож деякі

інтерв'ю доводилось брати в режимі онлайн та відеодзвінків.

Після цього я перейшла до найцікавішого – наповнення сайту матеріалами, монтажу відео та написання теоретичної частини.

1.3 Мета й завдання роботи

Метою проекту є висвітлення життєвого та професійного досвіду підприємців українського бізнесу під час війни. Шляхом інтерв'ю з різними представниками бізнес-середовища, проект розкриває проблеми, виклики та труднощі, з якими стикаються підприємці в умовах війни.

Кожне інтерв'ю представляє унікальну історію успіху та випробувань, дозволяючи аудиторії краще розуміти складність ситуації та методи, якими підприємці вирішують проблеми, що виникають.

Формулювання мети роботи зумовило виокремлення таких **завдань**:

- 1) опрацювання теоретичних відомостей із тем комунікації та підготовки інтерв'ю;
- 2) створення якісного, професійного, цікавого та візуально привабливого продукту – інтерв'ю;
- 3) робота над змістом сайту, зокрема написання вступних частин до кожного відео;
- 4) набуття практичних навичок візуального оформлення сайту, їх застосування та вдосконалення;
- 5) набуття досвіду щодо підготовки, створення й поширення власного медійного продукту на професійному рівні.

Завданнями в змістовому плані під час роботи над проектом є:

оцінка та аналіз інтерв'ю для виявлення спільних та унікальних викликів, з якими стикаються підприємці, а також їхніх стратегій відновлення;

розуміння та застосування теоретичних підходів до кризового управління, стресу та адаптації для аналізу отриманих даних та формулювання висновків;

розроблення практичних рекомендацій для підприємців на основі

зібраного досвіду та теоретичного аналізу, спрямованих на покращення управління бізнесом в умовах війни;

збирання життєвих історій та досвіду від різних представників бізнес-середовища, щоб зрозуміти їхні виклики та стратегії управління в умовах війни.

1.4 Джерела фактів

Одним з головних джерел для створення моїх журналістських матеріалів є власний досвід адаптації своєї справи до теперішніх умов.

Також я залучала до створення даного проєкту представників різних професій, яких я знаю особисто, і ми разом обговорювали всі проблеми, з якими вони зіткнулись.

1.5 Технічні й програмні засоби

Під час виконання свого проєкту я використовувала:

- Snapseed для редагування фото
- Telegram для комунікації з респондентом мого інтерв'ю та зі своїм керівником від бази практики та від університету
- VN для редагування відео
- Word для створення теоретичної частини бакалаврської роботи
- Google Documents для створення теоретичної частини роботи.

1.6 Сфера застосування

Результати дослідження можуть бути корисними для інших підприємців, які стикаються з подібними викликами або планують розширення свого бізнесу в умовах нестабільності.

Інформація про проблеми та потреби підприємців може бути корисною для розробки політики та програм підтримки бізнесу в умовах кризи.

Результати дослідження можуть привернути увагу міжнародних організацій та донорів, які надають фінансову або технічну підтримку для відновлення бізнесу в країнах, що переживають конфлікти.

Результати дослідження можуть стати об'єктом подальших наукових досліджень і використовуватися для навчальних цілей у галузі менеджменту, економіки та соціології.

Результати дослідження можуть бути використані для створення навчальних курсів або інформаційних матеріалів для студентів та молодих підприємців про управління бізнесом в умовах кризи.

Інформація про виклики та стратегії підприємців може бути корисною для споживачів, які хочуть підтримати місцеві підприємства в умовах кризи та обрати продукти або послуги, що мають позитивний вплив на спільноту.

1.7 Структура журналістського проєкту

Проєкт – це сайт, який складається з низки публікацій:

- Інтерв'ю «Як змінилась специфіка роботи програмістів в Україні». Я врахувала такі аспекти, як: географічний, економічний, політичний та культурний.
- Інтерв'ю «Б'юті сфера в умовах війни» складається з таких питань:
 - «Чи користуються українці наразі б'юті послугами?»
 - «Чи зменшився попит на певні позиції?»
- Інтерв'ю «Вчителі офлайн та онлайн»
- Інтерв'ю «Історія всюди»
- Інтерв'ю «Просування в інстаграм, які виклики?»

СПЕЦИФІКАЦІЯ

Проект був створений у формі сайту. На ньому є можливість переглядати відео у зручний для кожного час.

Також у моїх журналістських матеріалах я використовувала зображення різного авторства: свої зображення та людей, в кого були взяті інтерв'ю, та фотографії з безкоштовної платформи пошуку стокових фотографій Pexels.

Користувалась такими додатками в телефоні:

- Snapseed – для обробки фотографій
- Telegram – месенджер для спілкування з респонденткою Ольгою Смішко
- WhatsUp – месенджер для пошуку фотографій в архівах спілкування
- Lightroom – для світлової корекції фотографій
- VN – для редагування відео.

ВИСНОВКИ

Результати дослідження підтверджують, що війна призводить до значних викликів та перешкод для підприємців, включаючи економічну нестабільність, ризики безпеки та обмеження доступу до ресурсів. Незважаючи на складнощі, багато підприємців демонструють високий рівень витримки та здатність до адаптації, розробляючи нові стратегії та шукаючи інноваційні шляхи розвитку. Українці відчувають необхідність у підтримці з боку уряду, міжнародних організацій та громадськості, а також у доступі до фінансових, технічних та консультативних ресурсів. Результати дослідження підкреслюють значення спільного досвіду та навчання на помилках для ефективного управління бізнесом в умовах кризи.

Війна є серйозним викликом для підприємництва, але вона також створює можливості для розвитку та інновацій. Підтримка підприємців та сприяння їхньому успіху в умовах війни має важливе значення для стабільності та економічного розвитку країни.

Кваліфікаційний проект дав поштовх до подальшої роботи з розширення й удосконалення створеного авторського продукту, що слугуватиме рушієм на шляху до професійної діяльності. Заплановано продовжувати наповнювати сайт. Також передбачено роботу над наступними інтерв'ю, опублікування його на більшу аудиторію. Та в майбутньому планую додати інтерв'ю і англійською мовою.

Найважливіший підсумок роботи полягає в набутті цінного досвіду щодо створення медійного продукту. Отримано теоретичні знання й практичні навички підготовки власного продукту, контролю над його створенням на всіх етапах – від задуму до публікації.

За допомогою аналізу змін у бізнесі, впровадження нових технологій, стратегій управління персоналом та маркетингових підходів, ми встановили, що військовий конфлікт вимагає гнучких та інноваційних рішень в управлінні компаніями та персоналом. Водночас, цей період створює нові виклики та

можливості для розвитку та впровадження стратегій, спрямованих на забезпечення стійкості та успішності в умовах нестабільності.

Отже, мій дипломний проєкт демонструє актуальність вивчення впливу війни на бізнес та робочі процеси та надає практичні рекомендації для бізнес-спільноти, політиків та дослідників, які працюють над забезпеченням стабільності та розвитку в умовах кризи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Буроменський М. В. Міжнародний захист прав людини та права біженців : навч. посіб. Київ : [б. в.], 2002. 160 с.
2. Ромовська З. Конституція України: проблеми слова. *Адвокат*. 2017. № 3 (176). С. 36–37.
3. Хомуленко Т., Кислова І., Бубир І. Адаптація методики «психологічний імунітет». *Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди. "Психологія"*. 2022. № 66. С. 353–366. URL: <https://doi.org/10.34142/23129387.2022.66.24> (дата звернення: 01.05.2024).
4. Права дитини : посіб. для журналістів. Київ : Представництво ЮНІСЕФ в Україні ; "Клуб "Компас", 2002. 116 с.
5. Сірант М. М. Статус біженців у Європейському Союзі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11. Київ, 2008. 16 с.
6. Шевченко М. О. Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. 2009. № 4 (51). С. 157–163.
7. Світличний О. Захист прав людини і громадянина нормами публічного права. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія "Право"*. 2016. Вип. 243. С. 143–149.
8. Мисечко А. І. Українська діаспора : Навч.-метод. посіб. для студентів іст. ф-ту. Одеса : Астропринт, 2002. 68 с.
9. Потрашкова Л. Основи композиції та дизайну: навч. посіб. / Харків. нац. економ. ун-т. Київ: ХНЕУ, 2007. 148 с. URL: https://pns.hneu.edu.ua/pluginfile.php/107532/mod_resource/content/5/ОКД.%20Потрашкова.%20Посібник.pdf
10. Гарматій О., Кісіль С. Тема культури в українських ЗМІ: основні тенденції подання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Журналістські науки*. 2018. № 896. С. 18–25. URL: <https://ena.lpnu.ua/items/fc68ebd1-9c9b-4f18-9abf-1253b8ce96c0>
11. Шаманська А. Тренди у візуалізації даних в сучасних новинних

онлайн-медіа. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2018. № 9 (1). С. 32–36.

URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=mnj_2018_9\(1\)_8](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=mnj_2018_9(1)_8)

12. Композиція видання: дизайн художньої літератури : практикум: навч. посіб. / уклад.: І. П. Шалінський. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 92 с.

URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/39466>

ДОДАТКИ

Додаток А

Список інтерв'ю, підготовлених у межах проєкту «Kyiv.Business.War»
та розміщених на сайті <https://diploma-kyiv.vercel.app>

Інтерв'ю «Історія всюди»

Інтерв'ю «Вчителі офлайн та онлайн»

Інтерв'ю «Як змінилась специфіка роботи програмістів в Україні»

Інтерв'ю «Б'юті сфера в умовах війни»

Інтерв'ю «Просування в інстаграм, чи актуально це наразі?»

Додаток Б

Обкладинки інтерв'ю та представлення співрозмовників

Інтерв'ю «Історія всюди»

Рис.1.1 Обкладинка інтерв'ю до проєкту «Kyiv.Business.War», що містить назву інтерв'ю та фото героя

Під час інтерв'ю з істориком Ярославом, він розповів про те, як війна вплинула на його роботу вчителя історії. Він зазначив, що вона суттєво змінила його підхід до навчання, ставши додатковим інструментом для пояснення історичних подій та їхнього контексту.

Він висловив думку про важливість збереження пам'яті та вивчення минулого, особливо в умовах, коли світогляд та історичні факти можуть бути спростовані чи перекручені. Інтерв'ю було продуктивним і висвітлило важливість ролі вчителя історії в часи війни, а також його зобов'язання перед майбутніми поколіннями в збереженні та розумінні історичної спадщини.

Автор публікації: Чирва Вікторія

Фото: Чирва Вікторія

<https://diploma-kyiv.vercel.app/>

Інтерв'ю «Вчителі офлайн та онлайн»

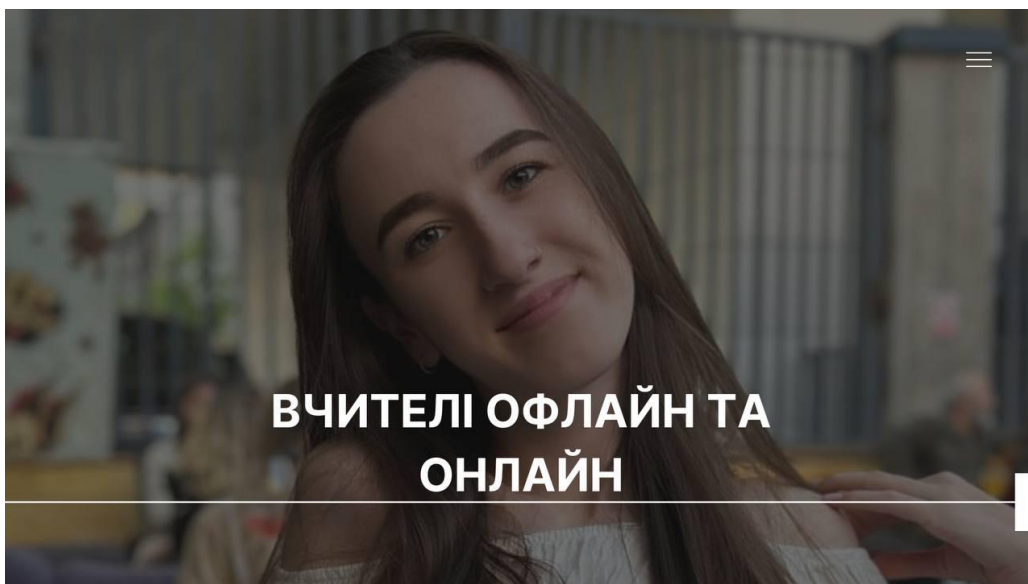

Рис.1.2 Обкладинка інтерв'ю до проекту «Kyiv.Business.War», що містить назву інтерв'ю та фото героя

Анастасія поділилася викликами, з якими стикалася в умовах війни. Вона

зазначила, що одним з найбільших викликів було забезпечення безперервної роботи онлайн-уроків через невпевненість у постачанні електроенергії та інтернет-зв'язку.

Вимикання світла ставали перешкодою для проведення уроків та взаємодії з учнями. Щоб уникнути перебоїв, Ірина розробила план резервних дій та використовувала альтернативні джерела енергії та доступу до Інтернету.

Такі виклики вимагали від неї додаткових зусиль та креативності в організації навчального процесу, але вона підкреслила, що це було важливим для забезпечення неперервного навчання своїх учнів у цей важкий час.

Автор публікації: Чирва Вікторія

Фото: Чирва Вікторія

<https://diploma-kyiv.vercel.app/>

Інтерв'ю «Як змінилась специфіка роботи програмістів в умовах війни»

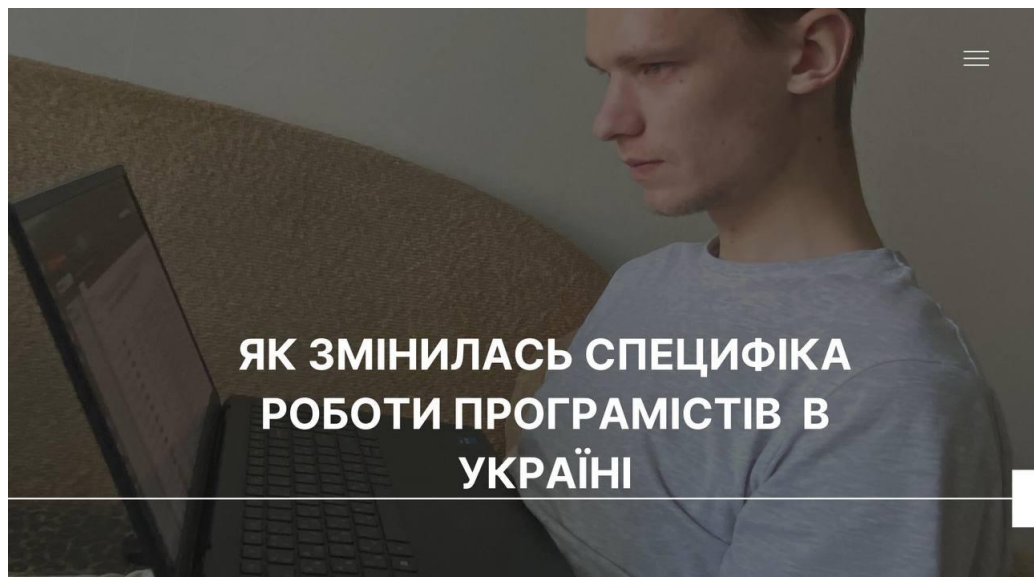

Рис.1.3 Обкладинка інтерв'ю до проекту «Kyiv.Business.War», що містить назву інтерв'ю та фото героя

Інтерв'ю з програмістом, яке входило до мого проекту, виявилось дуже цікавим та пізнавальним. Програмісти грають важливу роль у сучасному світі, особливо в умовах технологічного розвитку та кризових ситуацій, таких як війна.

Учасник інтерв'ю, Євгеній, розповів про те, як змінилася його робота під час війни. Він розповів про те, як їхній колектив швидко адаптувався до нових умов і впроваджував технологічні рішення, щоб забезпечити безпеку та ефективність роботи.

Євгеній поділився своїм досвідом у впровадженні захисту даних та кібербезпеки, щоб запобігти можливим кібератакам під час кризи. Це інтерв'ю показало, наскільки важливою є роль програмістів у вирішенні сучасних викликів та кризових ситуацій. Їхня творчість, ефективність та здатність швидко адаптуватися до нових умов робить їх незамінними у сучасному світі

Автор публікації: Чирва Вікторія

Фото: Чирва Вікторія

<https://diploma-kyiv.vercel.app/>

Інтерв'ю «Б'юті сфера в умовах війни»

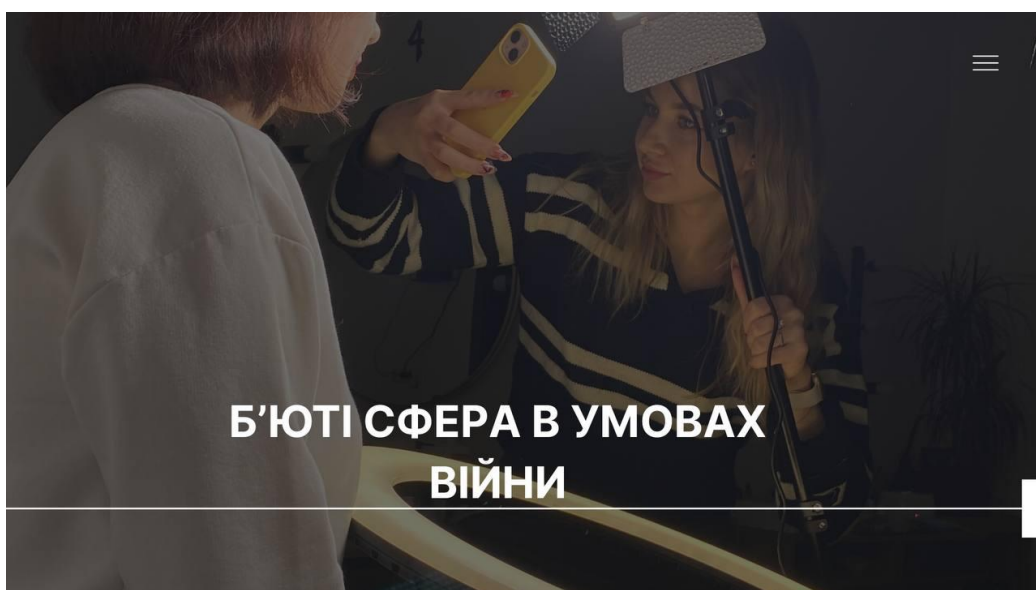

Рис.1.4 Обкладинка інтерв'ю до проекту «Kyiv.Business.War», що містить

назву інтерв'ю та фото героя

Розмова з Юлією, б'юті-майстринею, яка розповіла, як нова реальність вплинула на її роботу та чи важко було адаптуватись до нових умов.

Майстриня Юлія почала з того, що розповіла про те, що зріс попит навчання у б'юті майстрів, оскільки багато хто думає, що це «легкі гроші» чи просто хоче спробувати себе в цій сфері. Наразі ринок навіть перенасичений кількістю клієнтів, тому не можна сказати, що б'юті сфера переживає кризові часи.

Юлія зазначила, що на початку війни всім було не до цього і попит впав, але наразі все потихеньку відновлюється і дівчатка згодні робити процедури навіть під вибухами. Але, звичайно, тривоги ускладнюють роботу майстра, оскільки багато клієнтів не встигають доїхати або відмінюють записи.

Також акцентувала увагу на тому, що її робота стала більш психологічною та емоційно зарядженою, оскільки вона стала не просто майстринею, але й довіреною опорою для багатьох у цей важливий час.

Автор публікації: Чирва Вікторія

Фото: Чирва Вікторія

<https://diploma-kyiv.vercel.app/>

Інтерв'ю «Просування в Instagram, які виклики?»

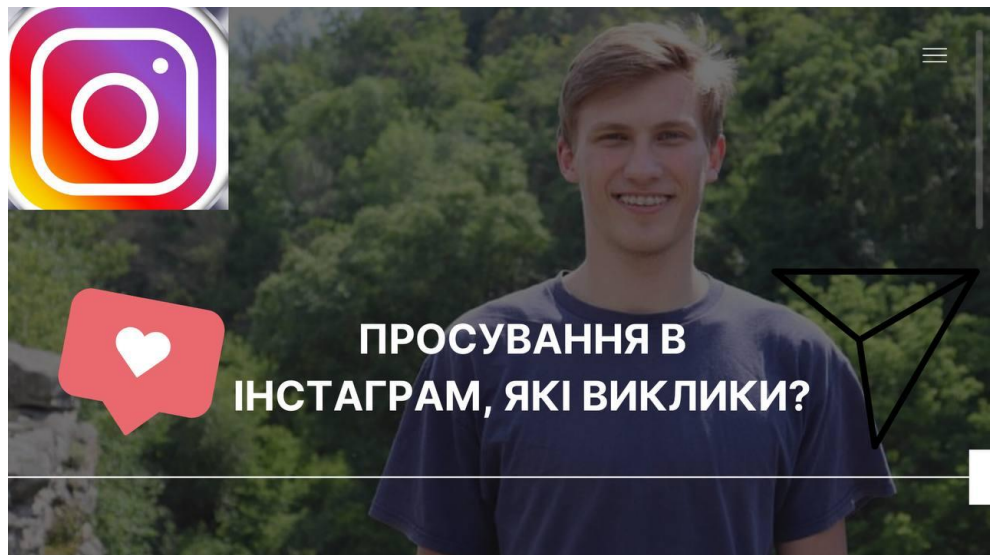

Рис.1.5 Обкладинка інтерв'ю до проекту «Kyiv.Business.War», що містить назву інтерв'ю та фото героя

Стас розповів про свою роботу в сфері SMM та з якими труднощами він зіткнувся. Також він зауважив, що у цей непростий час було досить важко сконцентруватись та робити цікавий та розважальний контент для сторінок, оскільки підписники реагували по-різному і деякі вважали, що це «не на часі».

Але, не зважаючи ні на що, бізнес продовжує розвиватись і працювати на благо нашої країни.

Автор публікації: Чирва Вікторія

Фото: Чирва Вікторія

<https://diploma-kyiv.vercel.app/>

АНОТАЦІЯ

«Kyiv.Business.War» – це проєкт, який присвячений вивченню впливу повномасштабного вторгнення на різні професії мешканців Києва. Проєкт складається з серії інтерв'ю з представниками різних сфер бізнесу, які розкривають труднощі та виклики, з якими вони стикалися у своїй роботі під час війни. Учасники проєкту діляться своїм особистим досвідом та стратегіями, які вони використовували для збереження свого ментального здоров'я та кар'єрних шляхів під час війни.

Підприємства, які успішно адаптуються до кризових ситуацій, частіше залишаються стійкими та навіть можуть розвиватися під час негативних економічних та політичних умов. Інтерв'ю з представниками різних галузей бізнесу можуть слугувати важливим джерелом інформації для підприємців та менеджерів, які шукають способи адаптації своїх компаній до нових реалій.

Важливість проєкту «Kyiv.Business.War» важко переоцінити в контексті сучасних подій. У період війни, бізнесова спільнота та фахівці зіткнулися з непередбачуваними викликами, які можуть має вплив на економічну стабільність, соціальний розвиток та загальний добробут.

Цей проєкт не лише допомагає відзначити та документувати ці виклики, але й сприяє формуванню стратегій та рішень для їх подолання. Шляхом обміну досвідом та кращими практиками, бізнесова спільнота може спільно працювати для збереження стійкості та відновлення економічного зростання в умовах кризи.

Крім того, проєкт «Kyiv.Business.War» має потенціал стати джерелом натхнення та підтримки для підприємців, які переживають важкі часи. Поділ досвіду та успішних стратегій може надихнути інших на дії та допомогти створити сприятливі умови для відновлення та розвитку бізнесу в умовах війни.

Ключові слова: інтерв'ю, сайт, війна росії проти України, Київ, розвиток бізнесу.

ABSTRACT

«Kyiv.Business.War» is a project dedicated to studying the impact of a full-scale invasion on various professions in Kyiv. The project consists of a series of interviews with representatives of various fields of business and professions, who reveal the difficulties and challenges they faced in their work during the crisis.

Project participants share their personal experiences and strategies they used to maintain their mental health and career paths during the crisis.

Businesses that successfully adapt to crisis situations are more likely to remain resilient and may even thrive during adverse economic and political conditions. Interviews with representatives of various business sectors can serve as an important source of information for entrepreneurs and managers who are looking for ways to adapt their companies to new realities.

The importance of the «Kyiv.Business.War» project is difficult to overestimate in the context of current events. In times of war, the business community and professionals are faced with unforeseen challenges that can have an impact on economic stability, social development and general well-being.

This project not only helps to identify and document these challenges, but also contributes to the formation of strategies and solutions to overcome them. By sharing experiences and best practices, the business community can work together to maintain resilience and restore economic growth in times of crisis.

In addition, the «Kyiv.Business.War» project has the potential to become a source of inspiration and support for entrepreneurs who are experiencing difficult times. Sharing experiences and successful strategies can inspire others to action and help create favorable conditions for business recovery and growth in wartime.

Keywords: interview, website, Russia's war against Ukraine, Kyiv, business development.